1e Jaargang, nummer 8, extra uitgave, 9 september 2024

REFO TIJD

Blad van het Instituut voor Calvinistische Studiën i.s.m. de Nederduits Gereformeerde Kerk (1571) - De moederkerk van Nederland sinds 1579. 'Geen kerk zal over een andere kerk heersen, geen taakuitvoerder over de andere taakuitvoerder.' (Kerkorde Emden, 1571)

In dit nummer : Het Geheimenis van de christelijk gereformeerde kerk - 6, en de bespreking van Calvijn's commentaar op Psalm 7

HET GEHEIMENIS VAN DE CHRISTELIJK GEREFORMEERDE KERK - 6

J. Wisse stelde dat niet alles wat bidden heet bidden is. Men moet leren naar het Woord van God te bidden. (De Wekker, 25/12, 1896)

Bidden naar de wil van het vlees is geen bidden. We moeten bidden naar de Wil van God, naar God's Kennis. Niet mijn wil geschiede, maar Uw wil geschiede. Bidden begint met luisteren, want we mogen alleen door de hemelse kracht bidden, en die wordt alleen gezuiverd door de dood van het vlees aan het kruis, als zaad stervende in de grond.

F.P.L.C. van Lingen stelde dat de gelovigen zich bewust moeten worden van hun geringheid tegenover des Heeren grootheid. Dat begint met het stellen dat je het niet weet. Wij werken alleen met roepingen, en daarvoor moet je kracht des Heeren ontvangen en niet op de Heere vooruitlopen. Bidt daarom om een wachter voor de mond. IJdele woorden horen niet bij het koninkrijk van God. God strijdt tegen de ijdele tradities van de mens.

God is hemelse economie en hemelse reflectologie, om zo het aardse bestaan te doorgronden en te begrijpen. Alles is creatief materiaal waarmee gewerkt moet worden. Dit kan niet zomaar met de Franse slag. Liberalisme is ook een gevaar. Het smalle pad is vol met doornen en is glibberig. We moeten tot het smallere en langere pad gaan, wat als een touw is uiteindelijk.

Van Lingen stelde dat alle uitwendige godsdienstige handelingen waardeloos zijn als het inwendige leven ontbreekt. Zo kan een mens met al zijn godsdienst toch een Judas zijn.

In zijn 'Avondgedachten' stelde van Lingen dat wij als een Maria moeten zijn die alle nieuwe gezichtspunten van God's Woord als een schat moest bewaren waarvan geen penning verloren mag gaan. De prediking van Jezus is : kribbe, kruis, Golgotha en olijfberg, stelt van Lingen. Als wij hieraan denken, hoevelen gaan dan te snel van Golgotha tot de olijfberg ? Laat het diep genoeg gaan op Golgotha, opdat de olijven rijp zullen zijn. Velen snellen te snel naar de olijfberg en hebben zo een valse Jezus. Die is massaal in het westen, en daarom wordt er ook tegen Jezus gepredikt, de Jezus van de mensen, in de Nederduits gereformeerde dogmatiek, omdat ze Jezus hebben losgemaakt van zijn karakter. Van karakter tot karikatuur. Er is zo een heuse Jezus afgoderij ontstaan. Het heeft niks meer te maken met waar het oorspronkelijk voor stond. Met een ingebeelde Jezus lopen ze rond, als een zaksinterklaas. Die heeft altijd gelijk, en die vertelt hen alles wat ze willen horen.

Van Lingen stelt dat als we aardse messiaanse verwachtingen hebben, dan hebben we de Heere voor een slavenprijs verkocht.

Dat is wat alle valse Jezusleringen zijn, het is de geest van Judas. Men heeft het gehele evangelie lopen vervleselijken in het westen. Het is new age geworden. Snelle paarden is wat men wil, en men zet er veel geld op in.

In dit alles zal God een arm en ellendig volk doen overblijven, stelt J. Wisse.

Waar wijst het ware Jezus-principe dan op ? Calvijn noemde Jezus een voorbeeld en een herinnering. Het gaat om de ontmaskering en de doding van het vlees, de voornaamste theologische stukken van de leer van Calvijn, naar zijn eigen woorden. Het vlees probeert hier dingen omheen te verzinnen en te sjoemelen, om maar aan de oproep tot de ontmaskering en de doding van het vlees te ontkomen. Het is een hardnekkige ziekte onder het volk, wat van generatie tot generatie wordt overgedragen, en het berust allemaal op een misvertaling. Ja, het volk is ten gronde gegaan door een gebrek aan kennis. Ze hebben niet het vlees gedood, maar de predikers die hen deze waarheden brachten.

Laten we de ontmaskering van het vlees en de doding van het vlees verwachten. Er is geen doding van het vlees zonder de ontmaskering van het vlees, en daarom staat het ook voorop in de leer van Calvijn, naar zijn eigen woorden.

Zo is er het voortijdse verhaal in de amazone mythologie en de orionse geschriften dat een groep amazones zich verzamelde in een hol of grot, en daar baden tot de Heere voor de

ontmaskering en doding van het vlees, voordat ze op de geestelijke buffeljacht gingen. Zo moeten wij ook bidden voor de ontmaskering en doding van het vlees, en het verwachten. Calvijn noemde de ware kerk de moeder van de vromen, en hij noemde het Woord de leermeesteres, wat ook beelden zijn van de amazones. Calvijn noemt de schranderheid, de strategische intelligentie, ook de moeder van vele kunsten, als kentekenen van de hemel in de mens (Institutie, boek 1). Augustinus noemde de gehoorzaamheid aan God getoond ook de moeder, behoedster en oorsprong van alle deugden, waar ook Calvijn op wees (institutie, boek 2).

Net als J. Wisse stelde Calvijn dat God had bevolen de gebeden te vormen naar het richtsnoer van het Woord. Calvijn stelde dat het geloof gegrond op het Woord de moeder is van het rechte gebed, en daar waar van haar wordt afgeweken daar is slechts de vervalsing van het gebed. (Institutie, boek 3, hoofdstuk 20)

De verkiezing noemt Calvijn, naar de prediking van Paulus, de moeder van het geloof. (Institutie, boek 3, hoofdstuk 22)

Ook de schrift wordt door Augustinus een moeder genoemd, waar ook Calvijn op wijst, die zachtaan voortgaat vanwege onze zwakheid. (Institutie, boek 3, hoofdstuk 21)

De moederband met de kerk moet onderhouden worden, stelt Calvijn. Hij stelt : ‘Maar aangezien nu ons voornemen is te handelen over de zichtbare kerk, zo laat ons reeds alleen uit de naam "moeder" leren, hoe nuttig, ja noodzakelijk de kennis omtrent haar voor ons is; dewijl er geen andere ingang is tot het leven, indien zij ons niet in haar schoot ontvangt, baart, ons voedt aan haar borsten, en eindelijk onder haar hoede en leiding neemt, totdat wij, na het sterfelijke vlees afgelegd te hebben, gelijk zullen zijn aan de engelen. Want onze zwakheid duldt niet, dat wij uit de school ontslagen worden, voordat wij gedurende de ganse loop des levens leerlingen geweest zullen zijn. Daar komt bij, dat buiten haar schoot geen vergeving der zonden verwacht mag worden, en geen zaligheid, gelijk Jesaja (Jes. 37:32) en Joël (Joël 3:5) getuigen.’ (Institutie, boek 4, hoofdstuk 1)

Hij stelt daarbij ook dat wat zelf geen kerk is dan ook geen moeder der kerken kan zijn.

In dit opzicht wijst Calvijn ook op de voortvluchtige Hagar die het bevel van de Heere had gehad ‘om haar met haar meesteres te verzoenen,’ (Genesis 16:9) gezien het Woord de leermeesteres is in de leer van Calvijn.

Hij stelt : ‘Aan de leer, waarin onze godsdienst vervat is, hebben wij de eerste plaats gegeven, aangezien onze zaligheid van haar begint; maar zij moet in ons hart overgebracht worden en in onze wandel overgaan en zo ons in haar doen veranderen, opdat ze voor ons niet onvruchtbaar zij. Indien de wijsgeren terecht toornig worden op hen, en hen smadelijk uit hun gezelschap verdrijven, die wel openlijk verkondigen, dat ze een kunst onderwijzen, welke een meesteres des levens moet zijn, maar die kunst in spitsvondige breedsprakigheid verkeren, met hoeveel betere reden zullen wij dan die beuzelachtige drogredenaars verfoeien, die er mede tevreden zijn het evangelie op het uiterste deel van hun lippen te hebben, welks krachtige werking, honderdmaal meer dan de kille vermaningen der wijsgeren, had behoren door te dringen, tot in de diepste aandoeningen des harten, te zetelen in de ziel en de ganse mens te beheersen?’ (Institutie, boek 3, hoofdstuk 6)

De amazone leer van Calvijn, stelt dat het Woord de leermeesteres is, en ook moederlijk is. De verkiezing is de moeder van het geloof, die ook een moeder is, en de kerk is dus een moeder. Hierin is niet zomaar aardse messiaanse verwachting, want die zou de Heere doen verkopen door een slavenprijs, waar van Lingen op wees, maar wij moeten de ontmaskering en de doding van het vlees verwachten.

Calvijn noemde reinheid van de harten de moeder van alle deugden (In zijn verklaring van Mattheus 5:8).

Hij laat dan ook de valse amazones zien, want er is een oorlog der amazones :

- Trotsheid is de moeder der verachting. (Verkl. Mattheus 18:10)
- De moeder van alle bovenmatige zorgen is het ongeloof (Verkl. Mattheus 6:26)
- De zucht tot tegenspraak is de moeder van het ongeloof. (Verkl. Lukas 1:38)
- Een kwaad geweten is de moeder van alle ketterijen. (Verkl. 1 Timotheus 1:19)
- Nieuwsgierigheid is de moeder van praatzucht (Verkl. 1 Timotheus 5:13)
- Eerzucht is de moeder van vleselijke gevechten (Verkl. 1 Timotheus 6:20)
- Hoogmoed is de moeder van alle ongerechtigheden (Verkl. Psalm 10:2)

Calvijn stelde dat David geen andere wijsheid begeerde dan de meesteres van oprechtheid (Verkl. Psalm 101).

Calvijn klaagde erover dat hoe mensen zich ook vleien met hun daden en handelingen, er in hun leven toch niets reins wordt gevonden, totdat zij zich onderwerpen aan het Woord des Heeren. Calvijn spoort daarom aan om God’s geboden als leermeesteres en leidsvrouw aan te nemen, en dit reeds vroeg te doen en niet uit te stellen. (Verkl. Psalm 119)

Reden te meer dus om de ontmaskering en doding van het vlees te verwachten, zoals J. Wisse ook wees op Genesis 27:2 : ‘Ik weet de dag mijns dood niet.’ (De Wekker, 20/11, 1996)

Hierin moeten wij loskomen van het vleselijke vrouwelijke, zoals Calvijn er op wees dat het prachtlievend is, wellustig, trots en ontaard. (Verkl. Ezechiel 16) Dat is de oorlog der amazones, want Calvijn maakt telkens de tegenstelling tussen het vleselijke vrouwelijke en het geestelijke vrouwelijke. Wij mogen geen aardse verwachtingen hebben. Wij moeten onze tijd er niet mee verdoen.

Van Lingen wees erop dat : “Die zijn leven liefheeft zal het verliezen en die zijn leven haat in deze wereld zal het bewaren tot het eeuwige leven.” Hij wijst erop dat men vaak Jezus wil vereren zonder het kruis, maar dat wij het kruis moeten dragen. Dit moet gebeuren in zelfverloochening.

Terecht wees hij erop dat het Kuyperiaanse verenigen alleen maar tot meer verdeeldheid zou leiden, want God duldt geen mensenwerk dat met politieke bedoelingen God’s Woord verdraait om het in te passen in de eigen ideeën. Hij streed tegen het komende 1901. (Eenheid ? De Wekker, 13/11, 1996)

Wij moeten door God bezield zijn voordat wij spreken van God, stelt van Lingen in zijn ‘Avondgedachten’. Dat houdt in dat we door hemelse en zuivere doelen zijn bezield, en niet door vleselijke, eerzuchtige en machtszuchtige doelen van de reli-egoïstische mens. Hij stelt dat er een doorn in het vlees nodig is om ons in de diepte te houden.

BESPREKING VAN CALVIJN’S COMMENTAAR OP PSALM 7

In het commentaar dat Calvijn geeft op psalm 7 springt vers 16 en 17 eruit :

Hij heeft een put gegraven, en dien uitgegraven, en is gevallen in de groeve die hij gemaakt heeft. Zijn boosheid zal op zijn hoofd wederkeren en op zijn schedel zal zijn geweld nederdalen.

De zondige bedrieger bedriegt dus alleen zichzelf. Calvijn stelt dat de zondige bedenkingen niet slechts hun doel niet zullen bereiken, maar dat ze het tegengestelde zullen bereiken. Het voorbeeld van de put en de groeve wordt gebruikt, als een gelijkenis, en daarna legt de psalmist het in eenvoudige woorden uit, dat namelijk de ongerechtigheid zal wederkeren op het hoofd van wie haar begaat. Het was al een spreekwoord bij de Hebreeën, stelt Calvijn, dat wie een put graaft erin valt : wanneer bedriegelijke mensen door hun eigen listen en bedriegerijen bedrogen worden. Daarom als iemand daadwerkelijk voor zichzelf wil zorgen, dan onthoudt hij zich van onrecht.

We kunnen hierbij opmerken dat een groeve niet alleen een graf is, maar ook een mijn. Hoe dan ook komt de mens die dat voor een ander graaft dan uit bij God, die verborgen is, oftewel de hogere rede die juist het kwade ontmaskert en verbiedt. Het kwaad zal terugkeren op hun eigen hoofd, stelt deze psalm, wat als een soort tucht was bij de Israelieten. Wat gij niet wil dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet, maar een stap verder zou dan zijn : Wat gij wil dat tot u gedaan wordt, doe dat ook tot een ander.

Als de mens dan hevig in moeder aarde graaft om de ander kwaad te doen, wat zou zo'n mens dan in de aarde vinden ? We worden soms in zulke putten geduwd, zoals Jozef, en we worden soms aan zulke kruizen genageld, zoals Jezus, maar we komen altijd uit bij moeder aarde, we komen altijd weer dieper, en kunnen dan wortel schieten opdat we als struiken groeien. Wat dus ten kwade tot ons gedacht wordt zal God ten goede voor ons denken, wat Calvijn de verwonderlijke voorzienigheid van God noemt, maar wat dus ten diepste de eindeloze vindingrijkheid is van de natuurrede. Het ligt diep in onszelf verborgen. Daarom worden wij soms in putten geworpen om dat te vinden, en daarom mogen wij ook ernaar op zoek gaan, en ernaar graven, in deze onuitputtelijke natuurmijn van de rede. Daarom mag de mens studeren hierin. Waarom graven wij putten ? Waartoe ? Om anderen kwaad te doen, of om onszelf te onderwijzen over de verborgen wonderen van moeder aarde. Hoe we het ook wenden of keren : Wij gaan altijd in de putten die wij zelf graven. En hoe dan ook is het altijd om ons te laten zien zien wat wel kan en wat niet kan.

Uit : De Contextuologie, uitgave : COAB
